

Två nya besättningar i södra Sverige PMWS-smittade, nu även en satellit

27 augusti anmäldes ett misstänkt fall av PMWS och 6 september ytterligare ett i södra Sverige. Förra fallet rapporterades i juni, men har kunnat avskrivas. En av de anmälda och nu konstaterade besättningarna är satellitbesättning och suggorna hade redan gått tillbaka till navet när sjukdoms-symptomen upptäcktes.

PMWS

-Jag anser att PMWS-situationen är hyfsad, trots de nya konstaterade fallen, säger Per Wallgren, SVA. Totalt är det nu 9 besättningar (varav en med grisproduktion på tre enheter) som fått smittan. Varför PMWS inträffat i en satellitbesättning, men inte navet drabbats och inte andra satelliter med samma djurmateriäl, ska SVA och Djurhälsovården studera närmare för att om möjligt försöka förstå varför PMWS uppkommer. -Att vi inte fått fler utbrott i Sverige än 9 beror med stor sannolikhet på att vi inte har PRRS i landet. PRRS är ofta inkörsporten till PMWS, enligt erfarenhet från andra län-

Tysk köttkonsumtion tillbaka på 90 kg/person 2003

För första gången sedan BSE-krisen 2000 var konsumtionen av kött i Tyskland tillbaka på 90 kg per capita 2003. Köttförbrukningen steg med 3 % sedan 2002 och gäller alla produktkategorier. Tyska självförsörjningsgraden 2003 var 93 %, vilket är en tillbaka gång från 95 % sedan 2002. Källa: Kødbranchens Fællesråd, Danmark. /LG

Forskning kan ge spannmålen ökat näringsinnehåll

Danmarks JordbruksForskning är med i ett stort internationellt forskningsprojekt, HarvestPlus. Forskningsprojektet siktar på att minska en del av undernäringen i u-länderna, genom att ta fram grödor med ett större innehåll av järn, zink och A-vitamin. Programmet berör grödorna majs, vete, kassava, potatis och bönor. De danska forskarna ska undersöka hur järn och zink transporteras i veteplantorna. Där ska de undersöka vilka mekanismer i plantorna som får järn och zink att flytta från bladen till frövit-tan i kärnan. En stor del av järn- och zinkinnehållet finns i blad och i de yttre skaldelarna av kärnan på den mogna plantan. Källa: MaskinBladet
Kommentar: Kan näringsämnen samlas i kärnorna hos vete och andra spannmålsprodukter, kan det bli en framgång även i djurproduktionen. Bl a zink har ju en positiv effekt mot avvänjningsdiarré på grisar. /Nils

der. Det är därför viktigt att vi inte riskerar PRRS-smitta genom att tillåta danska djurtransporter genom Skåne, säger han. -Vi misstänker inte smittspridning via sperma och inte via vuxna djur, säger Per. Vuxna djur visar sig inte sprida smitta. Inte heller har smågrisar visat sig få PMWS när sugorna från smittade besättningar grisat på annan plats. -Circovirus typ 2 finns allmänt i landet. Besättningar med diagnosen PMWS har inget nytt okänt smittämne, vad vi kan se. Vis-sa brister, även om de inte varit allvarliga, har funnits i gårdarnas management, säger Per Wallgren.

Backa aldrig djurflödet

Jan-Åke Robertsson, Svenska Djurhälsovården, understryker det viktiga i att alla besättningsägare följer regeln: Alla djur ska strömma i en riktning, alltid framåt i kedjan, aldrig bakåt. -Tömning av stallavdelningar, rengöring och desinfektion, dvs strikt omgångsuppfödning, är en viktig del i ett bra och säkert djurflöde, säger han. -Vi vet fortfarande inte hur smittan uppkommer, men vi har en gemensam nämnare hos alla konstaterade PMWS-besättningar, managementfrågorna. Gemensamt för alla är att större eller mindre avsteg gjorts i regeln att djurströmmen ska gå framåt. -Flera av de drabbade har sagt att ”ja, vi

2,5 milj dkr kostar det att leverera sperma med PRRS

Hatting-KS ska betala 2,5 milj dkr, plus rättegångskostnader, till en dansk avelsuppfödare som fått sin besättning smittad med PRRS via sperma. Uppfödaren deltog i ett försök med levande PRRS-vaccin, men försöket följde inte alla regler i försöksuppläg-gningen och man upptäckte inte smittspridning i tid. Ersättningen är för förlorad försäljning av avelsdjur. Danske Slakterier, som äger seminstationen, driver i sin tur sak mot läkemedelsföretaget Boehringer-Ingelheim, som sålt vac-cinet. Domen kan bli överklagad till högre rätt. Källa: Hyologisk. /LG

Holländska grisproduktionen minskar 3,9 %, men slakten ökar

Preliminära resultatet av svinräkningen i Holland i april visar att grisantalet minskat till 10,75 milj djur, eller med 3,8 % sedan 2003. Antalet sugor har minskat 5,4 %. Prognosen 2004 visar att inhemska produktionen minskar med 3,9 %, importen ökar med 20,1 % och att exporten av smågrisar minskar med 13,6 % och gödsvin med 9,4 %. Den totala slakten i Holland av inhemskt producerade samt importerade grisar väntas öka till 13,9 milj grisar, en ökning med 0,1 % jämfört med 2003. Källa: The Pig Site. /LG

vet att djurströmmen ska gå framåt, men vi gjorde små avsteg och trodde inte detta skulle ha någon betydelse”. De övriga gemensamma nämnarna, som nybyggda stallar, intensiv produktion, m m, har svalnat något säger Jan-Åke. -Vi har både nybyggda och ett par gamla besättningar bland de konstaterat smittade besättningarna, säger han. Där finns således inget klart samband. -Intensiv produktion och provocerande miljöer är i viss mån en gemensam nämnare. Det har varit stor djurtäthet i en del av de drabbade besättningarna. Provocerande miljöer kan vara en plattform för PMWS att starta.

En gemensam nämnare är Sydsverige. Orsaken vet vi inte. De konstaterade utbrotten har skett i Skåne och Blekinge, med ett undantag i Östergötland. Den besättningen är f ö nu friskförklarad. -Utbrottet i satellitbesättningen är en ny vändning i smittdiskussionen. Av alla satelliter inom samma nav är det endast en som drabbats och så vitt vi kan se har ingen smitta förts vidare varken till navet eller andra satelliter. Vi har beslutat att suggorna får fortsätta gå till andra satelliter, men givetvis under noggrann uppsikt. -Saneringen av avelsbesättningen fortsätter. Ägaren har lagt ned ett stort arbete, men en hel del arbete återstår. Tidigast nästa år kan avelsdjur levereras.

Medvetenhet bland uppfödarna

Medvetenheten om PMWS är nu mycket stor i svenska besättningar och det kommer in en del anmälningar om misstankar om PMWS. -Misstänkta fall har kommit och gått under sommaren, säger Jan-Åke. Men PMWS har då kunnat avskrivas som andra sjukdomar. Under utredningen har hälsodeklara-tionen dragits in och smågrisar har inte sålts på öppna marknaden. -Vi har nu 4 – 5 besättningar under utredning. Ibland har det varit pellegrisar och de flesta misstankarna kan avskrivas. Så var det även med en misstänkt besättning i juni. Det verkade lugnt under våren och försommar-en, men så kom nya misstankar. -Trots de nya PMWS-fallen har vi kontroll på sjukdomen och kan hantera den i Sverige. De besättningar som drabbas får lindriga utbrott, jämfört med i de flesta andra länder. -Situationen kan bli annan om vi får in PRRS. Som Per Wallgren påpekar är det mycket viktigt att vi inte tillåter danska djur transporteras genom Sverige. Danska djur med PRRS, som transporteras på de svenska vägarna, skulle bli en betydande risk för den svenska djurhälsan, säger Jan-Åke Robertsson.

Lars-Gunnar Lannhard

SLUs forskningsstation Funbo-Lövsta 30-årsfirade med ekogrisvisning

SLUs forskningsstation Funbo-Lövsta har fyllt 30 år och firades med bl a en presentation av forskningen inom Projekt Ekogris. Kjell Andersson är koordinator för Projekt Ekogris, som finansieras av Formas.

ekogrisar

På Lövsta studerar man suggegenskaper, som verkar vara särskilt viktiga i ekologisk produktion. Egenskaper som är svåra att studera i fält är bobyggnadsbeteende, aktivitet vid grisning, mjölkproduktion, brunst under laktation och efter avvänjning, samt juverhälsa.

Skillnader i modersegenskaper

Om det finns individuella skillnader i sug-gors modersegenskaper, som kommer till uttryck i olika miljöer, så tyder det på att beteendet kan vara genetiskt styrt. Då finns det anledning att forska vidare på detta beteende i genetiska studier. Därför följs suggan i två olika miljöer, i grisningshydda utomhus under sommarhalvåret och i grisningsbox inomhus under vinterhalvåret. I studien ingår 40 sugor. Första och tredje gången grisar de utomhus i grisningshyddor och två veckor efter grisning flyttas de till större hagar med plats för fyra sugor med kullar. Andra och fjärde gången grisar de inomhus i vanliga grisningsboxar och efter två veckor flyttas de till storboxar med plats för fyra sugor med kullar. Doktorand Anna Wallenbeck och Lotta Rydhmer, Inst. för husdjursgenetik, arbetar med denna studie.

Olika innehåll av aminosyror

Då vissa fodermedel och fodertillsatser inte får användas i ekologisk produktion, är det svårt att tillverka ett foder som täcker slaktsvinens behov av livsnödvändiga aminosyror. Om halten av aminosyror i fodret kan sänkas, blir det bli lättare att tillverka ett ekologiskt foder, som är baserat på hemmaproducerade fodermedel. På Lövsta föds slaktsvinen i Projekt Ekogris upp med foder som har olika innehåll av aminosyror. Grisarnas tillväxt, köttighet och hälsa studeras. Halva antalet grisar går ute i hagar och halva inne i slaktsvinsboxar. Doktorand Magdalena Presto och Kristina Andersson, Inst. för husdjurens utfodring och vård, arbetar med denna studie. I sommar har examensarbetare Sofia Folestam studerat slaktsvinens beteende, för att se hur mil-jön påverkar grisarnas aktivitet och sociala beteende.

Nils Andersson

En grupp sinsuggorna i Ekoförsöket på Lövsta.

Anna Wallenbeck studerar hur suggan samlar ihop kullen vid digivningen och hur ofta suggan ger di. Suggans motivation och förmåga att ge di är viktiga när grisarna hålls i grupper i stora hagar.

Sugor med sina smågrisar i Ekoförsöket.

